

قانون مطبوعات

«ن» والقلم و ما یسطرون... سوگند به قلم و آنچه می‌نویسند. «قرآن کریم»

نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند، مگر آنکه محل به مبانی اسلام یا حقوق عمومی باشند. تفصیل آنرا قانون معین میکند.
«قانون» اساسی اصل «۲۴»

فهرست

فصل	اول.	تعریف	مطبوعات
فصل	دوم.	رسالت	مطبوعات
فصل	سوم.	حقوق	مطبوعات
فصل	چهارم.	حدود	مطبوعات
فصل	پنجم.	شرایط	مطبوعات
فصل	ششم.	متقاضی و مراحل	مطبوعات
فصل	هفتم.	هیأت	مطبوعات
فصل	هشتم.	موارد	مطبوعات

فصل اول - تعریف مطبوعات

ماده ۱ - مطبوعات در این قانون عبارتند از نشریاتی که بطور منظم با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف در زمینه‌های گوناگون خبری، انتقادی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، کشاورزی، فرهنگی، دینی، علمی، فنی، نظامی، هنری، ورزشی و نظایر اینها منتشر میشوند.

تبصره ۱ - انتشار فوق‌العاده اختصاص به نشریه‌ای دارد که بطور مرتب انتشار مییابد.

تبصره ۲ - نشریه‌ای که بدون اخذ پروانه از هیأت نظارت بر مطبوعات منتشر گردد از شمول قانون مطبوعات خارج بوده و تابع قوانین عمومی است.

تبصره ۳ - کلیه نشریات الکترونیکی مشمول مواد این قانون است.

فصل دوم - رسالت مطبوعات

ماده ۲ - رسالتی که مطبوعات در نظام جمهوری اسلامی برعهده دارد، عبارتست از:

الف - روشن ساختن افکار عمومی و بالابردن سطح معلومات و دانش مردم در يك یا چند زمینه مورد اشاره در ماده ۱.

ب - پیشبرد اهدافی که در قانون اساسی جمهوری اسلامی بیان شده است.

ج - تلاش برای نفی مرزبندیهای کاذب و تفرقه‌انگیز و قرار ندادن اقشار مختلف جامعه در مقابل یکدیگر، مانند دسته‌بندی مردم براساس نژاد، زبان، رسوم، سنن محلی و...

د - مبارزه با مظاهر فرهنگ استعماری (اسراف، تبذیر، لغو، تجمل‌پرستی، اشاعه فحشاء و...) و ترویج و تبلیغ فرهنگ اصیل اسلامی و گسترش فضائل اخلاقی.

ه - حفظ و تحکیم سیاست نه شرقی نه غربی.

تبصره - هر يك از مطبوعات بايد حداقل در تحقق يكي از موارد فوق الذكر سهيم و با موارد ديگر به هيچ وجه در تضاد نبوده و در مسير جمهوري اسلامي باشد.

فصل سوم - حقوق مطبوعات

ماده ۳ - مطبوعات حق دارند نظرات، انتقادات سازنده، پيشنهاها، توضيحات مردم و مسنولين را با رعايت موازين اسلامي و مصالح جامعه درج و به اطلاع عموم برسانند.

تبصره - انتقاد سازنده مشروط به دارا بودن منطق و استدلال و پرهيز از توهين، تحقير و تخريب ميباشد.

ماده ۴ - هيچ مقام دولتي و غيردولتي حق ندارد براي چاپ مطلب يا مقاله اي درصدد اعمال فشار بر مطبوعات برآيد و يا به سانسور و كنترل نشریات مبادرت كند.

ماده ۵ - كسب و انتشار اخبار داخلي و خارجي كه بمنظور افزايش آگاهي عمومي و حفظ مصالح جامعه باشد با رعايت اين قانون حق قانوني مطبوعات است.

تبصره ۱ - متخلف از مواد (۴) و (۵) به شرط داشتن شاكی به حكم دادگاه به انفصال خدمت از شش ماه تا دو سال و در صورت تکرار به انفصال دائم از خدمات دولتي محكوم خواهد شد.

تبصره ۲ - مصوبات شوراي عالي امنيت ملي براي مطبوعات لازم الاتباع است. در صورت تخلف، دادگاه مي تواند نشریه متخلف را موقتاً تا دو ماه توقيف و پرونده را خارج از نوبت رسيدگي نمايد.

تبصره ۳ - مطالب اختصاصي نشریات اگر به نام پديدآورنده اثر (به نام اصلي يا مستعار) منتشر شود به نام او و در غير اين صورت به نام نشریه، مشمول قانون حمايت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مي باشد.

فصل چهارم - حدود مطبوعات

ماده ۶ - نشریات جز در موارد اخلاص به مباني و احكام اسلام و حقوق عمومي و خصوصي كه در اين فصل مشخص ميشوند آزادند:

۱ - نشر مطالب الحادي و مخالف موازين اسلامي و ترويج مطالبی كه به اساس جمهوري اسلامي لطمه وارد كند.

۲ - اشاعه فحشاء و منكرات و انتشار عكسها و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومي.

۳ - تبليغ و ترويج اسراف و تبذير.

۴ - ايجاد اختلاف مابين اقشار جامعه، بويژه از طريق طرح مسائل نژادي و قومي.

۵ - تحريص و تشويق افراد و گروهها به ارتكاب اعمالی عليه امنيت، حيثيت و منافع جمهوري اسلامي ايران در داخل يا خارج.

۶ - فاش نمودن و انتشار اسناد و دستورها و مسائل محرمانه، اسرار نيروهاي مسلح جمهوري اسلامي، نقشه و استحكامات نظامي، انتشار مذاكرات غير علني مجلس شوراي اسلامي و محاكم غير علني دادگستري و تحقيقات مراجع قضائي بدون مجوز قانوني.

۷ - اهانت به دين مبين اسلام و مقدسات آن و همچنين اهانت به مقام معظم رهبري و مراجع مسلم تقليد.

۸ - افترا به مقامات، نهادها، ارگانها و هر يك از افراد كشور و توهين به اشخاص حقيقي و حقوقي كه حرمت شرعي دارند، اگرچه از طريق انتشار عكس يا كاريكاتور باشد.

۹ - سرقتهاي ادبي و همچنين نقل مطالب از مطبوعات و احزاب و گروههاي منحرف و مخالف اسلام (داخلي و خارجي) بنحوي

که تبلیغ از آنها باشد. (حدود موارد فوق را آییننامه مشخص میکند).

تبصره ۱ - سرقت ادبی عبارتست از نسبت دادن عمدی تمام یا بخش قابل توجهی از آثار و نوشته‌های دیگران به خود یا غیر ولو بصورت ترجمه.

۱۰ - استفاده ایزاری از افراد (اعم از زن و مرد) در تصاویر و محتوی، تحقیر و توهین به جنس زن، تبلیغ تشریفات و تجملات نامشروع و غیرقانونی.

۱۱ - پخش شایعات و مطالب خلاف واقع و یا تحریف مطالب دیگران.

۱۲ - انتشار مطلب علیه اصول قانون اساسی.

تبصره ۲ - متخلف از موارد مندرج در این ماده مستوجب مجازاتهای مقرر در ماده ۶۹۸ قانون مجازات اسلامی خواهد بود و در صورت اصرار مستوجب تشدید مجازات و لغو پروانه می‌باشد.

ماده ۷ - موارد ذیل ممنوع و جرم محسوب می‌شود:

الف - چاپ و انتشار نشریه‌ای که پروانه برای آن صادر نشده و یا پروانه آن لغو گردیده و یا بدستور دادگاه بطور موقت یا دائم تعطیل گردیده است.

ب - انتشار نشریه بگونه‌ای که اکثر مطالب آن مغایر باشد با آنچه که متقاضی به نوع آن متعهد شده است.

ج - انتشار نشریه بنحوی که با نشریات موجود یا نشریاتی که بطور موقت یا دائم تعطیل شده‌اند از نظر نام، علامت و شکل اشتباه شود.

د - انتشار نشریه بدون ذکر نام صاحب امتیاز و مدیرمسئول و نشانی اداره نشریه و چاپخانه آن.

تبصره - مراکز نشر، چاپ، توزیع و فروش نشریات، مجاز به چاپ و انتشار و عرضه مطبوعات و نشریاتی که از سوی دادگاه صالح یا هیأت نظارت مغایر با اصول مندرج در این قانون تشخیص داده شود، نمی‌باشند.

فصل پنجم - شرایط متقاضی و مراحل صدور پروانه

ماده ۸ - انتشار نشریه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با سرمایه ایرانی و اخذ پروانه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آزاد است. استفاده نشریات از کمک خارجی مستقیم یا غیرمستقیم ممنوع و جرم محسوب می‌شود.

تبصره ۱ - مطبوعاتی که از طرف سازمانهای آزادیبخش اسلامی کشورهای دیگر منتشر میشود میتواند با سرمایه و مسئولیت اشخاص غیرایرانی در چهارچوب قوانین مربوطه به خارجیان مقیم ایران و موافقت وزارتین ارشاد و امور خارجه منتشر شوند.

تبصره ۲ - کمکهای اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی غیردولتی که با نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت امور خارجه دریافت گردد مشمول این ماده نخواهد بود.

تبصره ۳ - واگذاری امتیاز نشریه به غیر اعم از قطعی، شرطی، اجاره و امثال آن ممنوع است و جرم محسوب می‌شود مگر در صورت درخواست کتبی صاحب امتیاز و تصویب هیأت نظارت.

ماده ۹ - الف - شخص حقیقی متقاضی امتیاز باید دارای شرایط زیر باشد:

۱ - تابعیت ایران.

۲- دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن.

۳- عدم حجر و ورشکستگی به تقلب و تقصیر.

۴- عدم اشتهار به فساد اخلاق و سابقه محکومیت کیفری براساس موازین اسلامی که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی باشد.

۵- داشتن صلاحیت علمی در حد لیسانس و یا پایان سطح در علوم حوزه‌ای به تشخیص هیأت نظارت موضوع ماده (۱۰) این قانون.

۶- پایبندی و التزام عملی به قانون اساسی.

ماده ۹ - ب - اشخاص حقوقی متقاضی امتیاز باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱- مراحل قانونی ثبت شخصیت حقوقی طی شده باشد و در اساسنامه و یا قانون تشکیل خود مجاز به انتشار نشریه باشد.

۲- زمینه فعالیت نشریه مرتبط با زمینه فعالیت شخص حقوقی بوده و محدوده جغرافیایی انتشار آن همان محدوده جغرافیایی شخصیت حقوقی باشد.

تبصره ۱ - متقاضی امتیاز نشریه موظف است خود یا شخص دیگری را بعنوان مدیرمسئول واجد شرایط مندرج در این ماده معرفی نماید.

تبصره ۲ - برای نشریات داخلی یک سازمان، مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی که فقط برای استفاده کارکنان منتشر و رایگان در اختیار آنان قرار میگیرد تنها اجازه وزارت ارشاد اسلامی با رعایت ماده ۲ این قانون کافی است.

تبصره ۳ - با یک پروانه نمیتوان بیش از یک نشریه منتشر کرد.

تبصره ۴ - صاحب امتیاز در قبال خطمشی کلی نشریه مسئول است و مسئولیت یکایک مطالبی که در نشریه به چاپ میرسد و دیگر امور در رابطه با نشریه بعهد مدیرمسئول خواهد بود.

تبصره ۵ - نخست وزیران، وزیران، استانداران، امرای ارتش و شهرداری، ژاندارمری، رؤسای سازمانهای دولتی، مدیران عامل و رؤسای هیأت مدیره شرکتها و بانکهای دولتی و کلیه شرکتها و مؤسساتی که شمول حکم در مورد آن مستلزم ذکر نام است، نمایندگان مجلسین، سفرا، فرمانداران، شهرداران، رؤسای انجمنهای شهر و شهرستان تهران و مراکز استانها، اعضای ساواک، رؤسای دفاتر رستخیز در تهران و مراکز استانها و شهرستانها و وابستگان به رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در مشاغل مذکور بوده و همچنین کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو تلویزیون یا سخنرانی در اجتماعات خدمتگزار تبلیغاتی رژیم گذشته بوده‌اند، از انتشار نشریه و هرگونه فعالیت مطبوعاتی محرومند.

تبصره ۶ - هیأت نظارت موظف است جهت بررسی صلاحیت متقاضی و مدیرمسئول از مراجع ذیصلاح (وزارت اطلاعات و دادگستری و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران) استعلام نمایند. مراجع مذکور موظفند حداکثر تا دو ماه نظر خود را همراه مستندات و مدارک معتبر به هیأت نظارت اعلام نمایند. در صورت عدم پاسخ از سوی مراجع مذکور و فقدان دلیل دیگر صلاحیت آنان تأیید شده تلقی می‌گردد.

تبصره ۷ - مسئولیت مقالات و مطالبی که در نشریه منتشر می‌شود به عهده مدیرمسئول است ولی این مسئولیت نافی مسئولیت نویسنده و سایر اشخاصی که در ارتکاب جرم دخالت داشته باشند نخواهد بود.

تبصره ۸ - اعضاء و هواداران گروههای ضدانقلاب و یا گروههای غیرقانونی و محکومین دادگاههای انقلاب اسلامی که به جرم اعمال ضدانقلابی و یا علیه امنیت داخلی و خارجی محکومیت یافته‌اند و همچنین کسانی که علیه نظام جمهوری اسلامی ایران فعالیت و یا تبلیغ می‌کنند حق هیچگونه فعالیت مطبوعاتی و قبول سمت در نشریات را ندارند.

ماده ۱۰ - اعضاء هیأت نظارت بر مطبوعات که از افراد مسلمان و صاحب صلاحیت علمی و اخلاقی لازم و مؤمن به انقلاب اسلامی می‌باشند عبارتند از:

الف - یکی از قضات به انتخاب رئیس قوه قضائیه.

ب - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تام‌الاختیار وی.

ج - یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس.

د - یکی از اساتید دانشگاه به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

ه - یکی از مدیران مسؤول مطبوعات به انتخاب آنان.

و - یکی از اساتید حوزه علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم.

ز - یکی از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی به انتخاب آن شورا.

تبصره ۱ - این هیأت ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون در دور اول و در دوره‌های بعد ظرف یکماه قبل از اتمام مدت مقرر برای مدت دو سال بدعوت وزیر ارشاد اسلامی تشکیل میشود.

تبصره ۲ - تصمیمات هیأت نظارت قطعی است، این امر مانع شکایت و اقامه دعوی افراد ذی‌نفع در محاکم نخواهد بود.
تبصره ۳ - دبیرخانه هیأت نظارت با امکانات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می‌شود و زیر نظر آن هیأت انجام وظیفه می‌نماید.

تبصره ۴ - وزارت ارشاد اسلامی مسنول دعوت و برگزاری جلسه انتخابات موضوع بند «ه» این ماده است و مرجع تشخیص صلاحیت نامزدهای انتخابات مزبور براساس شرایط مندرج در صدر این ماده هیأت سه نفری مرکب از افراد بندهای الف و ب و ج میباشند.

تبصره ۵ - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ریاست هیأت نظارت بر مطبوعات را برعهده خواهد داشت و پاسخگویی عملکرد هیأت مذکور در مجلس و دیگر مراجع ذی‌صلاح خواهد بود.

ماده ۱۱ - رسیدگی به درخواست صدور پروانه و تشخیص صلاحیت متقاضی و مدیرمسئول بعهده هیأت نظارت بر مطبوعات است.

تبصره - در صورتی که صاحب پروانه یکی از شرایط مقرر در ماده ۹ این قانون را فاقد شود، به تشخیص هیأت نظارت مقرر در ماده (۱۰) و با رعایت تبصره‌های آن پروانه نشریه لغو می‌شود.

ماده ۱۲ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است تخلف نشریات را رأساً یا به تقاضای حداقل دو نفر از اعضای هیأت نظارت ظرف مدت یک ماه مورد بررسی قرار داده و در صورت لزوم به‌طور مستقیم و یا از طریق هیأت نظارت، مراتب را جهت پیگرد قانونی به دادگاه صالح تقدیم نماید.

تبصره - در مورد تخلفات موضوع ماده ۶ به جز بند (۳) و (۴) و بند (ب)، (ج) و (د) ماده ۷ هیأت نظارت می‌تواند نشریه را توقیف نماید و در صورت توقیف موظف است ظرف یک هفته پرونده را جهت رسیدگی به دادگاه ارسال نماید.

ماده ۱۳ - هیأت نظارت مکلف است ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ دریافت تقاضا جهت امتیاز یک نشریه درباره صلاحیت متقاضی و مدیرمسئول با رعایت شرایط مقرر در این قانون رسیدگی‌های لازم را انجام داده و مراتب رد یا قبول تقاضا را با ذکر دلایل و شواهد جهت اجراء به وزیر ارشاد گزارش نماید، و وزارت ارشاد اسلامی موظف است حداکثر ظرف ۲ ماه از تاریخ موافقت هیأت نظارت برای متقاضی پروانه انتشار صادر کند.

ماده ۱۴ - در صورتیکه مدیرمسئول شرایط مندرج در ماده ۹ را فاقد گردد، یا فوت شود و یا استعفاء دهد، صاحب‌امتیاز موظف است حداکثر ظرف ۳ ماه شخص دیگری را که واجد شرایط باشد به وزارت ارشاد اسلامی معرفی کند، در غیر اینصورت از انتشار نشریه او جلوگیری میشود، تا زمانی که صلاحیت مدیر به تأیید نرسیده است، مسئولیت‌های مدیر به عهده صاحب‌امتیاز است.

ماده ۱۵ - اعلام نظر هیأت نظارت مبنی بر تأیید یا عدم تأیید مدیرمسئول جدید، حداکثر سه ماه از تاریخ معرفی توسط وزارت ارشاد اسلامی خواهد بود.

ماده ۱۶ - صاحب امتیاز موظف است ظرف شش ماه پس از صدور پروانه، نشریه مربوطه را منتشر کند و در غیر اینصورت با يك بار اخطار کتبی و دادن فرصت پانزده روز دیگر در صورت عدم عذر موجه اعتبار پروانه از بین می‌رود، عدم انتشار منظم نشریه در یکسال نیز اگر بدون عذر موجه (به تشخیص هیأت نظارت) باشد، موجب لغو پروانه خواهد بود.

تبصره - نشریه‌ایکه سالانه منتشر میشود (سالنامه) از ماده فوق مستثنی بوده و در صورت عدم نشر ظرف یکسال بدون عذر موجه پروانه صاحب امتیاز لغو خواهد شد.

ماده ۱۷ - پروانه‌هائیکه بر طبق مقررات سابق برای نشریات کنونی صادر شده است به اعتبار خود باقی است، مشروط بر اینکه ظرف سه ماه از تاریخ اجراء این قانون، صاحب امتیاز برای تطبیق وضع خود، با این قانون اقدام نماید.

ماده ۱۸ - در هر شماره باید نام صاحب امتیاز، مدیرمسئول، نشانی اداره و چاپخانه‌ای که نشریه در آن چاپ می‌رسد و نیز زمینه فعالیت و ترتیب انتشار نوع نشریه (دینی، علمی، سیاسی، اقتصادی، ادبی، هنری و غیره) در صفحه معین و محل ثابت اعلان شود، چاپخانه‌ها نیز مکلف به رعایت مفاد این ماده میباشند.

ماده ۱۹ - نشریات در چاپ آگهیهای تجارتي که مشتمل بر تعریف و تمجید کالا یا خدماتی که از طرف یکی از مراکز تحقیقاتی کشور که برحسب قوانین رسمیت داشته باشند، تأیید گردد با رعایت ماده ۱۲ آئیننامه تأسیس و نظارت بر نحوه کار و فعالیت کانونهای آگهی تبلیغاتی و بندهای مربوطه مجاز میباشند.

تبصره - در مواردی که طبق این ماده، مطبوعات مجاز به درج آگهیهای مشتمل بر تعریف و تشویق از کالا و خدمات هستند، متن این تعریف و تشویق نمیتواند از متن تقدیرنامه رسمی مراکز قانونی مذکور در این ماده فراتر رود.

ماده ۲۰ - هر روزنامه یا مجله باید دفاتر محاسباتی پلمپ شده بر طبق قانون تهیه و کلیه مخارج و درآمد خود را در آن ثبت کند و بیلان سالانه درآمد و مخارج را به وزارت ارشاد اسلامی بفرستد، وزارت ارشاد اسلامی هر وقت لازم بداند، دفاتر مالی مؤسسات را بازرسی مینماید.

تبصره - کلیه مطبوعات مکلفند همه ماهه تیراژ فروش ماهیانه خود را کتباً به وزارت ارشاد اسلامی اطلاع دهند.

ماده ۲۱ - مدیران مسؤول نشریات موظفند از هر شماره نشریه، دو نسخه به هر يك از مراجع زیر به طور مرتب و رایگان ارسال نمایند:

الف - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ب - مجلس شورای اسلامی.

ج - دادگستری مرکز استان محل نشر.

ماده ۲۲ - ورود مطبوعات به کشور و نیز خروج آن براساس موازین شرعی و قانون اساسی و نظام جمهوری اسلامی است.

فصل ششم - جرائم

ماده ۲۳ - هرگاه در مطبوعات مطالبی مشتمل بر توهین یا افترا، یا خلاف واقع و یا انتقاد نسبت به شخص (اعم از حقیقی یا حقوقی) مشاهده شود، ذینفع حق دارد پاسخ آن را ظرف یکماه کتباً برای همان نشریه بفرستد. و نشریه مزبور موظف است اینگونه توضیحات و پاسخها را در یکی از دو شماره‌ای که پس از وصول پاسخ منتشر میشود، در همان صفحه و ستون و با همان حروف که اصل مطلب منتشر شده است، مجانی به چاپ برساند، بشرط آنکه جواب از دو برابر اصل تجاوز نکند و متضمن توهین و افترا به کسی نباشد.

تبصره ۱ - اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند، حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است. درج قسمتی از پاسخ به صورتی که آنرا ناقص یا نامفهوم سازد و همچنین افزودن مطالبی به آن در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در يك شماره درج شود.

تبصره ۲ - پاسخ نامزدهای انتخاباتی در جریان انتخابات باید در اولین شماره نشریه درج گردد. بشرط آنکه حداقل شش ساعت پیش از زیر چاپ رفتن نشریه پاسخ به دفتر نشریه تسلیم و رسید دریافت شده باشد.

تبصره ۳ - در صورتی که نشریه از درج پاسخ امتناع ورزد یا پاسخ را منتشر نسازد، شاکي می‌تواند به دادگستری شکایت کند و

رئیس دادگستری در صورت احراز صحت شکایت جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار می‌کند و هرگاه این اخطار مؤثر واقع نشود، پرونده را پس از دستور توقیف موقت نشریه که مدت آن حداکثر از ده روز تجاوز نخواهد کرد به دادگاه ارسال می‌کند.

تبصره ۴ - اقدامات موضوع این ماده و تبصره‌های آن نافی اختیارات شاکي در جهت شکایت به مراجع قضائي نمی‌باشد.

ماده ۲۴ - اشخاصي که اسناد و دستورهاي محرمانه نظامي و اسرار ارتش و سپاه و یا نقشه‌هاي قلاع و استحکامات نظامي را در زمان جنگ یا صلح بوسیله يکي از مطبوعات فاش و منتشر کنند به دادگاه تحویل تا برابر مقررات رسیدگی شود.

ماده ۲۵ - هر کس بوسیله مطبوعات، مردم را صریحاً به ارتکاب جرم یا جنایتي بر ضد امنیت داخلی یا سیاست خارجی کشور که در قانون مجازات عمومي پیش‌بینی شده است، تحریص و تشویق نماید در صورتی که اثری بر آن مترتب شود، به مجازات معاونت همان جرم محکوم و در صورتی که اثری بر آن مترتب نشود، طبق نظر حاکم شرع براساس قانون تعزیرات با وی رفتار خواهد شد.

ماده ۲۶ - هر کس بوسیله مطبوعات به دین مبین اسلام و مقدسات آن اهانت کند، در صورتیکه به ارتداد منجر شود حکم ارتداد در حق وی صادر و اجراء و اگر به ارتداد نیانجامد طبق نظر حاکم شرع براساس قانون تعزیرات با وی رفتار خواهد شد.

ماده ۲۷ - هرگاه در نشریه‌ای به رهبر جمهوری اسلامی ایران و یا مراجع مسلم تقلید اهانت شود، پروانه آن نشریه لغو و مدیرمسئول و نویسنده مطلب به محاکم صالحه معرفی و مجازات خواهند شد.

تبصره - رسیدگی به جرائم موضوع مواد ۲۴، ۲۵، ۲۶ و ۲۷ تابع شکایت مدعي خصوصی نیست.

ماده ۲۸ - انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومي ممنوع و موجب تعزیر شرعي است و اصرار بر آن موجب تشدید تعزیر و لغو پروانه خواهد بود.

ماده ۲۹ - انتشار مذاکرات غیر علني مجلس شوراي اسلامي و مذاکرات غیر علني محاکم دادگستري یا تحقیقات مراجع اطلاعاتي و قضائي که طبق قانون، افشاء آن مجاز نیست ممنوع است و در صورت تخلف طبق نظر حاکم شرع و قانون تعزیرات با وی رفتار خواهد شد.

ماده ۳۰ - انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت یا افتراء یا فحش و الفاظ رکیک یا نسبت‌های توهین‌آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص ممنوع است، مدیرمسئول جهت مجازات به محاکم قضائي معرفی می‌گردد، و تعقیب جرائم مزبور موکول به شکایت شاکي خصوصی است و در صورت استرداد شکایت تعقیب در هر مرحله‌ای که باشد متوقف خواهد شد.

تبصره ۱ - در موارد فوق شاکي (اعم از حقيقي یا حقوقي)

میتواند برای مطالبه خسارتي که از نشر مطالب مزبور بر او وارد آمده به دادگاه صالحه شکایت نموده و دادگاه نیز مکلف است نسبت به آن رسیدگی و حکم متناسب صادر نماید.

تبصره ۲ - هرگاه انتشار مطالب مذکور در ماده فوق راجع به شخص متوفي بوده ولي عرفاً هتاکي به بازماندگان وی بحساب آید، هر يك از ورثه قانوني میتواند از نظر جزائي یا حقوقي طبق ماده و تبصره فوق اقامه دعوي نماید.

ماده ۳۱ - انتشار مطالبی که مشتمل بر تهدید به هتک شرف و یا حیثیت و یا افشای اسرار شخصي باشد ممنوع است و مدیرمسئول به محاکم قضائي معرفی و با وی طبق قانون تعزیرات رفتار خواهد شد.

تبصره - در مورد مواد ۳۰، ۳۱ تا زمانی که پرونده در مرحله تحقیق و رسیدگی است، نشریه مورد شکایت حق ندارد نسبت به مورد رسیدگی مطلبی نشر دهد، در صورت تخلف رئیس دادگاه باید قبل از ختم تحقیقات حکم توقیف نشریه را صادر کند این توقیف شامل اولین شماره بعد از ابلاغ میشود و در صورت تکرار تا موقع صدور رأی دادگاه از انتشار نشریه جلوگیری میشود.

ماده ۳۲ - هر کس در نشریه‌ای خود را برخلاف واقع صاحب پروانه انتشار یا مدیرمسئول معرفی کند، یا بدون داشتن پروانه به انتشار نشریه مبادرت نماید، طبق نظر حاکم شرع با وی رفتار خواهد شد.
مقررات این ماده شامل دارندگان پروانه و مدیران مسئولي که سمت‌های مزبور را طبق قانون از دست داده‌اند نیز میشود.

ماده ۳۳ -

الف - هرگاه در انتشار نشریه، نام یا علامت نشریه دیگری ولو با تغییرات جزئي تقلید شود به طوری که برای خواننده امکان

اشتباه باشد، از انتشار آن جلوگیری و مرتکب به حبس تعزیری شصت و یک روز تا سه ماه و جزای نقدی از یک میلیون ریال تا ده میلیون ریال محکوم می‌شود. تعقیب جرم و مجازات منوط به شکایت شاکی خصوصی است.

ب - پس از توقیف یک نشریه، انتشار هر نوع نشریه دیگر به جای نشریه توقیف شده به نحوی که با نشریه مذکور از نظر نام، علامت و شکل مشتبّه شود ممنوع است و نشریه جدید بلافاصله توقیف می‌گردد. مرتکب به مجازات حبس تعزیری از سه ماه تا شش ماه و جزای نقدی از دو میلیون ریال تا بیست میلیون ریال محکوم می‌شود.

ماده ۳۴ - رسیدگی به جرائم مطبوعاتی با توجه به قوانین مربوط به صلاحیت ذاتی می‌تواند در محاکم عمومی یا انقلاب یا سایر مراجع قضایی باشد. در هر صورت علنی بودن و حضور هیأت منصفه الزامی است.

تبصره - به جرائم مطبوعاتی در محاکم صالح مراکز استانها رسیدگی می‌شود.

ماده ۳۵ - تخلف از مقررات این قانون جرم است و چنانچه در قانون مجازات اسلامی و این قانون برای آن مجازات تعیین نشده باشد متخلف به یکی از مجازاتهای ذیل محکوم می‌شود:

الف - جزای نقدی از یک میلیون تا بیست میلیون ریال.

ب - تعطیل نشریه حداکثر تا شش ماه در مورد روزنامه‌ها و حداکثر تا یک سال در مورد سایر نشریات.

تبصره - دادگاه می‌تواند در جرائم مطبوعاتی مجازات حبس و شلاق را به یکی از مجازاتهای ذیل تبدیل نماید:

الف - جزای نقدی از دو میلیون تا پنجاه میلیون ریال.

ب - تعطیل نشریه حداکثر تا شش ماه در مورد روزنامه‌ها و تا یک سال در مورد سایر نشریات.

ج - محرومیت از مسؤلیتهای مطبوعاتی حداکثر تا پنج سال.

فصل هفتم - هیأت منصفه مطبوعات

ماده ۳۶ - انتخاب هیأت منصفه به طریق ذیل خواهد بود:

هر دو سال یک بار در مهرماه جهت تعیین اعضاء هیأت منصفه در تهران به دعوت رئیس قوه قضائیه یا نماینده ایشان و با حضور ایشان یا نماینده وی و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس شورای اسلامی شهر، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی و نماینده شورای سیاستگذاری انجمن جمعہ سراسرکشور و در مراکز استان به دعوت نماینده ریاست قوه قضائیه و با حضور وی و مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس شورای اسلامی شهر مرکز استان، رئیس سازمان تبلیغات و امام جمعه مرکز استان یا نماینده وی تشکیل می‌شود.

هیأت مذکور در تهران بیست و یک نفر و در سایر استانها چهارده نفر از افراد مورد اعتماد عمومی را از بین گروههای مختلف اجتماعی (روحانیون، اساتید دانشگاه، پزشکان، مهندسان، نویسندگان و روزنامه‌نگاران، وکلای دادگستری، دبیران و آموزگاران، اصناف، کارمندان، کارگران، کشاورزان، هنرمندان و بسیجیان) به عنوان اعضاء هیأت منصفه انتخاب می‌کند. چنانچه به هر دلیلی اعضاء هیأت منصفه به ده نفر یا کمتر برسد، هیأت مذکور در این ماده موظف است ظرف یک ماه تشکیل جلسه داده و نسبت به تکمیل اعضاء هیأت منصفه اقدام نماید.

ماده ۳۷ - اعضاء هیأت منصفه باید دارای شرایط زیر باشند:

- ۱ - داشتن حداقل سی سال سن و تأهل.
- ۲ - نداشتن سابقه محکومیت مؤثر کیفری.
- ۳ - اشتغال به امانت، صداقت و حسن شهرت.
- ۴ - صلاحیت علمی و آشنائی با مسائل فرهنگی و مطبوعاتی.

ماده ۳۸ - پس از انتخاب اعضاء هیأت منصفه، موضوع ماده (۳۶) این قانون، مراتب توسط رئیس کل دادگستری استان به اعضاء ابلاغ می‌گردد. دادگاه رسیدگی کننده به جرائم مطبوعاتی، حداقل یک هفته قبل از زمان رسیدگی از تمامی اعضاء هیأت منصفه دعوت می‌کند تا در جلسه محاکمه حضور یابند. دادگاه با حضور حداقل هفت نفر از اعضاء هیأت منصفه رسمیت خواهد یافت. اکثریت آراء حاضران ملاک تصمیم‌گیری هیأت منصفه خواهد بود، اعضاء هیأت موظفند تا پایان جلسات دادگاه حضور داشته باشند.

تبصره ۱ - تصمیمات هیأت‌های نظارت و منصفه با اکثریت مطلق عده حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه در دو جلسه رسیدگی به یک پرونده جرم مطبوعاتی، هیأت منصفه به حد نصاب نرسد، دادگاه در جلسه سوم با حضور افراد حاضر حداقل به تعداد پنج نفر رسیدگی می‌نماید.

تبصره ۳ - دبیرخانه هیأت منصفه با بودجه و امکانات قوه قضائیه تشکیل و زیر نظر هیأت منصفه انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۳۹ - هر یک از اعضاء هیأت منصفه چنانچه بدون عذر موجه در دو جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب دادگاه حاضر نشود یا از شرکت در اتخاذ تصمیم خودداری کند با حکم دادگاه رسیدگی کننده به دو سال محرومیت از عضویت در هیأت منصفه محکوم می‌شود. رأی دادگاه قطعی است.

تبصره - هر یک از اعضاء هیأت منصفه به علت وجود عذر موجه نتواند در جلسه دادگاه حضور یابد موظف است دو روز قبل از جلسه دادرسی عذر خود را کتباً و به‌طور مستدل به استحضار دادگاه برساند، در غیر این صورت عذر وی غیرموجه محسوب می‌گردد مگر عذرهایی که در این فاصله تا جلسه دادگاه حادث شده باشد در هر حال موظف است عذر خود را به دادگاه اعلام نماید.

عذر موجه همان است که در آیین دادرسی احصاء گردیده است.

ماده ۴۰ - اعضاء هیأت منصفه در ابتدای اولین جلسه حضور خود در دادگاه، به خداوند متعال و در برابر قرآن سوگند یاد می‌کنند بدون در نظر گرفتن گرایش‌های شخصی یا گروهی و با رعایت صداقت، تقوی و امانت‌داری، در راه احقاق حق و ابطال باطل انجام وظیفه نمایند.

ماده ۴۱ - موارد رد اعضاء هیأت منصفه همان است که طبق قانون در مورد رد قضات پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۲ - هرگاه در حین محاکمه، اعضاء هیأت منصفه سؤالاتی داشته باشند، مراتب را کتباً جهت طرح، تسلیم رئیس دادگاه می‌نمایند.

ماده ۴۳ - پس از اعلام ختم رسیدگی بلافاصله اعضاء هیأت منصفه به شور پرداخته و نظر کتبی خود را در دو مورد زیر به دادگاه اعلام می‌دارند:

الف - متهم بزهکار است یا خیر؟

ب - در صورت بزهکاری آیا مستحق تخفیف است یا خیر؟

تبصره ۱ - پس از اعلام نظر هیأت منصفه دادگاه در خصوص مجرمیت یا برائت متهم اتخاذ تصمیم نموده و طبق قانون مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

تبصره ۲ - در صورتی که تصمیم هیأت منصفه بر بزهکاری باشد دادگاه می‌تواند پس از رسیدگی رأی بر برائت صادر کند.

تبصره ۳ - در صورتی که رأی دادگاه مبنی بر مجرمیت باشد، رأی صادره طبق مقررات قانونی قابل تجدید نظر خواهی است. در رسیدگی مرحله تجدید نظر حضور هیأت منصفه لازم نیست.

تبصره ۴ - حضور هیأت منصفه در تحقیقات مقدماتی و صدور قرارهای قانونی لازم نیست.

ماده ۴۴ - هرگاه حکم دادگاه مبنی بر برائت یا محکومیتی باشد که مستلزم سلب حقوق اجتماعی نباشد، از نشریه در صورتی که قبلاً توقیف شده باشد بی‌درنگ رفع توقیف خواهد شد و انتشار مجدد آن پلامانع می‌باشد.

ماده ۴۵ - نظارت دقیق بر عملکرد جرائد و انجام رسالت مطبوعاتی آنان بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. این امر مانع از انجام وظیفه مستقیم هیأت نظارت نخواهد بود.

ماده ۴۶ - صاحب امتیاز و مدیرمسئول موظفند کلیه کارکنان نشریه را بیمه نمایند تا در صورتی که به حکم دادگاه یا رأی هیأت نظارت یا به هر دلیل دیگر نشریه تعطیل گردید، تا زمان اشتغال مجدد طبق مقررات قانون کار حقوق قانونی آنان پرداخت شود.

ماده ۴۷ - آییننامه اجرایی این قانون ظرف حداکثر شش ماه توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴۸ - این قانون از جمله در مورد نحوه تشکیل هیأت نظارت و هیأت منصفه از تاریخ تصویب لازم الاجراء است و نیز از تاریخ تصویب، کلیه قوانین مغایر با آن از جمله لایحه قانونی مطبوعات مصوب ۱۳۵۸/۵/۲۵ شورای انقلاب لغو می‌گردد.

آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات

فهرست

فصل اول. تعریف و مشخصات مطبوعات

فصل دوم. شرایط صدور پروانه و مجوز انتشار نشریه

فصل سوم. تکالیف صاحبان پروانه و مدیران مسئول مطبوعات

فصل چهارم. سایر مقررات

فصل اول - تعریف و مشخصات مطبوعات

ماده ۱ - مطبوعات به لحاظ زمان انتشار منظم می‌توانند با یکی از فواصل زمانی زیر منتشر شوند :
روزی یکبار (روزنامه) - هفته ای یکبار (هفته نامه) - دو هفته یکبار - ماهی یکبار (ماهنامه) - دو ماه یکبار - سه ماه یکبار (فصلنامه) - شش ماه یکبار - سالی یکبار (سالنامه).

تبصره ۱ - نشریه الکترونیکی، نشریه ای است که در محیط دیجیتال با همان صورت، شرایط و ظواهر یک نشریه چاپی و طی فرآیند فعالیت مرسوم روزنامه نگاری و تحریریه ای تولید و به طور منظم و با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف معینی در یک یا چند زمینه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تولید و منتشر می‌شود.
تبصره ۲ - نسخه دیجیتال نشریات چاپی دارای مجوز نیاز به اخذ مجوز جداگانه ندارد.

ماده ۲ - در نامگذاری نشریه باید از کلماتی استفاده شود که با نشریات موجود و یا با نشریاتی که به طور موقت یا دائم تعطیل شده اند اشتباه نشود و موجب تداعی نام آنها نباشد. همچنین نام نشریه نباید از کلمات نامانوس باشد و یا ایجاد شبهه وابستگی به سازمانهای دولتی بنماید. در صورت بروز هرگونه اختلاف مرجع تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهد بود.

ماده ۳ - انتخاب روشهایی غیر از موارد ذکر شده در ماده (۱) قانون مطبوعات باید متناسب با رسالت مطبوعات باشد.

ماده ۴ - انتشار فوق العاده - ویژه نامه و دیگر ضمایم با همان نام نشریه و منطبق با سایر مشخصات مندرج در پروانه انتشار با رعایت سایر ضوابط قانون مطبوعات مجاز می باشد.

تبصره ۱ - چاپ هرگونه آگهی نامه به شکل نشریه توسط کانون های تبلیغاتی ممنوع است.
تبصره ۲ - چاپ و انتشار ویژه نامه های محلی توسط روزنامه های سراسری در صورتی مجاز است که حجم آگهی های آن از سی درصد (۳۰٪) صفحات ویژه نامه بیشتر نباشد.

ماده ۵ - ترجمه تمام یا قسمتی از مطالب مطبوعات دارای پروانه انتشار و انتشار منظم آن به طور جداگانه با رعایت سایر مشخصات مندرج در پروانه انتشار از جانب صاحب نشریه بلامانع می باشد.

ماده ۶ - تکثیر مطبوعات موجود به همان زبان و شکلی که چاپ شده، از طریق چاپ افست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب امتیاز ممنوع می باشد.

ماده ۷ - مطالب نشریه باید مطابق و متناسب با روشهای مندرج در پروانه انتشار باشد و نشریه مجاز به درج مطالب و مقالات خارج از روشهای مذکور که بر خطمشی کلی نشریه تأثیر بگذارد، نمی باشد.

ماده ۸ - روزنامه ها و هفته نامه های محلی موظفند ضمن رعایت ماده (۲) قانون مطبوعات و متناسب با روش درخواستی، مطالبی پیرامون مسایل اجتماعی و فرهنگی محل انتشار نشریه جهت بالابردن سطح آگاهیهای مردم درج نمایند.

ماده ۹ - نقل مطالب از مطبوعات و احزاب و گروههای منحرف و مخالف اسلام (داخلی و خارجی) به منظور تحقیق، نقد و رد مطالب در صورتی که تبلیغ محسوب نشود، بلامانع است.

تبصره ۱ - درج شایعات به نحوی که اصل مطلب کذب باشد ممنوع است.
تبصره ۲ - نقدهای علمی جز در مواردی که انتشار مطلب علیه قانون اساسی باشد از شمول بند (۱۲) الحاقی ماده (۶) قانون مطبوعات مستثنا است.

ماده ۱۰ - تغییر نام، روش و ترتیب انتشار نشریه بدون اطلاع و تصویب هیئت نظارت بر مطبوعات ممنوع می باشد، تغییر در سایر موارد جز در موارد مصرح در قانون و مواردی که در حوزه اختیارات و مسنولیتهای هیئت نظارت باشد با تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع است.

تبصره - ابطال شده است.

ماده ۱۱ - نشریه اجاره ای به نشریه ای اطلاق می شود که با درخواست کتبی صاحب امتیاز و تصویب هیأت نظارت به موجب اجاره نامه ای اختیارات قانونی خود را در قبال دریافت وجه به فرد یا مؤسسه ای واگذار می نماید.

فصل دوم - شرایط صدور پروانه و مجوز انتشار نشریه

ماده ۱۲ - متقاضیان پروانه انتشار نشریه می بایست تقاضانامه خود را به همراه نمونه تکمیل شده پرسشنامه ای که حاوی مشخصات فردی، سوابق اجتماعی - سیاسی - فرهنگی و شغلی و تعهدات قانونی باشد، به انضمام مدارک به شرح زیر در تهران به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل نمایند.

۱ - چهار قطعه عکس ۴ × ۶

- ۲ - دو برگ فتوکپی شناسنامه از تمام صفحات
۳ - یک برگ گواهی عدم سابقه محکومیت کیفری بر اساس موازین اسلامی که موجب سلب حقوق اجتماعی باشد.
۴ - یک برگ فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی که به تایید مراکز ذی صلاح رسیده باشد.

تبصره - تشخیص صلاحیت متقاضیان برعهده هیئت نظارت بر مطبوعات است.

ماده ۱۳ - چنانچه متقاضی پروانه انتشار نشریه شخص حقوقی باشد، تقاضای صدور پروانه همراه با معرفی فرد واجد شرایط به عنوان مدیرمسئول باید از سوی بالاترین مقام مسئول باشد. در صورت موافقت، پروانه انتشار به نام مرکز درخواست کننده صادر خواهد شد.

ماده ۱۴ - احزاب، سازمانها، و جمعیت های سیاسی و اقلیتهای دینی ایرانی در صورتی می توانند تقاضای صدور پروانه انتشار نشریه نمایند که اجازه فعالیت قانونی را دارا باشند.

تبصره - منظور از گروه های غیرقانونی، گروه هایی هستند که از طریق وزارت کشور رسماً غیرقانونی اعلام شده باشند.

ماده ۱۵ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت صدور مجوز انتشار مطبوعات سازمانهای آزادیبخش اسلامی کشورهای دیگر در چهارچوب مقررات مربوط به خارجیان مقیم ایران با استعلام از مراکز ذی ربط و اخذ مدارک لازم و نیز موافقت وزارت امور خارجه بررسی لازم را به عمل آورده و پس از موافقت رسماً اقدام می نماید.

ماده ۱۶ - انتشار نشریه داخلی یک سازمان، مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منوط به کسب مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با رعایت ضوابط به شرح زیر می باشد:

- ۱ - درخواست انتشار نشریه و معرفی مدیرمسئول پیشنهادی از سوی بالاترین مقام مسئول آن مرکز باشد.
- ۲ - مطالب و اخبار عمدتاً در ارتباط با اهداف و شرح وظایف مرکز درخواست کننده و فقط برای استفاده کارکنان باشد.
- ۳ - از درج هر گونه آگهی بازرگانی پرهیز نمایند.
- ۴ - تعداد صفحات از ۴۸ صفحه تجاوز ننماید.
- ۵ - رایگان باشد.

تبصره ۱ - به یک مرکز و واحدهای تابعه آن فقط اجازه انتشار یک نشریه داخلی داده می شود.
تبصره ۲ - صدور مجوز انتشار نشریات داخلی سازمانهای دولتی با رعایت سایر قوانین مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۷ - عدم رعایت ضوابط مندرج در ماده (۲) قانون مطبوعات و این آیین نامه از سوی نشریات داخلی یک سازمان، مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منجر به صدور تذکر کتبی و در صورت تکرار تخلف موجب ابطال مجوز خواهد شد.

ماده ۱۸ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای صاحب امتیاز، پروانه انتشار و برای مدیر مسئول، کارت مدیرمسئولی صادر می نماید.

ماده ۱۹ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می تواند جهت اجرای ماده (۱۱) قانون مطبوعات، تحقیقات لازم را به عمل آورده و در اختیار هیئت نظارت بر مطبوعات قرار دهد. وزارتخانه ها و سازمانهای ذی ربط موظفند همکاریهای لازم را به عمل آورند.

ماده ۲۰ - متقاضیانی که صلاحیت انتشار نشریه توسط آنان بر اساس بند (۴) و یا تبصره (۵) ماده (۹) قانون مطبوعات مورد تایید هیئت نظارت بر مطبوعات قرار نگرفته است، نمی توانند مجدداً تقاضای انتشار نشریه نمایند.

ماده ۲۱ - تاریخ رسمی ثبت تقاضای پروانه انتشار نشریه زمانی است که کلیه مدارک مورد نیاز، از سوی متقاضی

ارایه شده باشد.

ماده ۲۲ - در صورت فوت صاحب امتیاز وارث قانونی واجد شرایط وی در تقاضای صدور امتیاز نشریه مورث خود حق تقدم دارند، مگر اینکه فاقد شرایط لازم باشند. چنانچه ورثه در مهلت قانونی مذکور در ماده (۱۶) قانون مطبوعات از تقاضای انتقال امتیاز خودداری کنند و یا پس از صدور امتیاز اقدام به انتشار نشریه ننمایند پروانه انتشار لغو می گردد.

فصل سوم - تکالیف صاحبان پروانه و مدیران مسئول مطبوعات

ماده ۲۳ - مطبوعاتی که به شکل روزنامه منتشر می شوند مکلف به درج نام به طور کامل، ترتیب و تاریخ انتشار، شماره ردیف مسلسل و شماره صفحه در بالای تمام صفحات و نیز قیمت در صفحه اول می باشند. همچنین مطبوعاتی که به شکل مجله منتشر می شوند موظف به درج نام بطور کامل، ترتیب و تاریخ انتشار، شماره ردیف مسلسل، تعداد صفحات و قیمت بر روی جلد و نیز قید شماره هر صفحه در تمام صفحات می باشند.

تبصره - اضافه کردن هر گونه کلمه و یا عبارت به نام و یا آرم نشریه به جز آنچه که در پروانه انتشار و یا مجوز چاپ نشریه ذکر شده است ممنوع می باشد.

ماده ۲۴ - هر يك از مطبوعات موظف به داشتن محلی به عنوان دفتر نشریه می باشند. صاحب پروانه نشریه موظف است نشانی محل دفتر نشریه را پس از اخذ پروانه انتشار کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نماید.

تبصره ۱ - صاحب امتیاز نشریه موظف است در صورت تغییر نشانی محل دفتر نشریه، مراتب را کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط اطلاع دهد.

تبصره ۲ - ابطال شده است.

ماده ۲۵ - کلیه مکاتبات مطبوعات با امضای صاحب پروانه یا مدیرمسئول نشریه و شخص دیگری که قبلاً از طرف مدیرمسئول کتباً معرفی شده باشد معتبر می باشد. مکاتبات شخص معرفی شده در مواردی که قانون مطبوعات و آیین نامه اجرایی، آن را از وظایف صاحب پروانه و یا مدیرمسئول شناخته است، اعتبار ندارد.

ماده ۲۶ - کلیه مطبوعات موظفند تیراژ خود را طبق نمونه ای که حاوی تعداد نسخ چاپ شده و تعداد نسخ برگشتی است، به تفکیک محل توزیع به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نمایند.

ماده ۲۷ - مدیرمسئول نشریه موظف است نام چاپخانه طرف قرارداد چاپ نشریه را کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نماید.

ماده ۲۸ - مدیران چاپخانه ها می بایست همزمان با خروج هر شماره نشریه از چاپخانه دو نسخه در تهران به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستان ها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل و برگه اعلام وصول دریافت دارند.

تبصره - ناشران نشریات داخلی سازمانها و مؤسسات نیز باید دو نسخه از نشریه خود را به محض انتشار به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل دهند و برگه اعلام وصول دریافت دارند.

ماده ۲۹ - در صورت لغو پروانه انتشار نشریه با اعلام کتبی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صاحب پروانه موظف است مدارک دریافتی از قبیل پروانه انتشار، کارت مدیرمسئولی و کارتهای خبرنگاری را ظرف مدت ده روز مسترد نماید. با سوء استفاده کنندگان از این مدارک برابر قانون رفتار خواهد شد.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۳۰ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بررسی و ارزیابی نشریات (تخصصی) از همکاری مراکز ذی صلاح استفاده می نماید.

ماده ۳۱ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سه ماه قبل از اتمام دوره هیئت نظارت بر مطبوعات، ضمن درج آگهی در نشریات کثیرالانتشار، دعوتنامه ای به منظور اعلام نامزدی به مدیران مسئول مطبوعات ارسال نموده و پس از تایید صلاحیت نامزدها توسط هیئت موضوع تبصره (۴) الحاقی ماده (۱۰) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۵، مجدداً از کلیه مدیران مسئول جهت برگزاری انتخابات دعوت می نماید. جلسه با حضور اکثریت مطلق مدیران مسئول رسمیت می یابد و اخذ رای با ورقه به صورت مخفی خواهد بود و نماینده انتخابی می بایست اکثریت مطلق آرای حاضران را بدست آورد.

تبصره ۱ - چنانچه در مرحله اول اکثریت حاضر نشوند جلسه بعد پس از دو هفته تشکیل و با رأی اکثریت حاضران نسبت به انتخاب نماینده مدیران مسئول اقدام می شود.

تبصره ۲ - هر مدیرمسئول حتی اگر مدیرمسئولی چند نشریه را بر عهده داشته باشد دارای يك رأی خواهد بود.
تبصره ۳ - آن گروه از مدیران مسئولی که یکسال قبل از برگزاری انتخابات حداقل يك شماره از نشریه خود را منتشر کرده باشند و یا پروانه انتشار نشریه شان به دلیل حکم قطعی دادگاه و یا ماده ۱۶ قانون مطبوعات توسط هیات نظارت بر مطبوعات ابطال نشده باشد، می توانند در انتخابات شرکت کنند.

ماده ۳۲ - چنانچه هر يك از اعضای هیئت نظارت بر مطبوعات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا سایر مراجع رسمی، در مورد موضوع تبصره (۸) الحاقی ماده (۹) قانون مطبوعات - مصوب ۱۳۷۹ - ادعایی داشته باشند، مدارک و مستندات خود را به اطلاع هیئت نظارت بر مطبوعات می رسانند. هیئت یاد شده در صورت احراز تخلف، در مورد رفع آن به مدیرمسئول نشریه اخطار می دهد. در صورت عدم رفع تخلف، موضوع جهت رسیدگی به محاکم دادگستری ارجاع می شود.

تبصره - متخلف در صورت محکومیت تا پایان مدت محکومیت از فعالیت مطبوعاتی محروم خواهد بود.

ماده ۳۳ - حذف شده است.

ماده ۳۴ - ابطال شده است.

ماده ۳۵ - ابطال شده است.

ماده ۳۶ - این آیین نامه جایگزین آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات مصوب اسفند ماه ۱۳۶۴، موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۱۶۴۸/ت ۴۹ مورخ ۱۳۶۶/۲/۵ و کلیه اصلاحات و الحاقات بعدی آن می گردد.